

pontjából is elengedhetetlen. Belgiumnak, Szerbiának és Romániának újra fel kell támadniuk. A békének minden nép számára meg kell adnia a lehetőséget, hogy nemzeti, kulturális és gazdasági tekintetben szabadon fejlődjen. A cseh népnek joga

van a legteljesebb önkormányzathoz és szabadsághoz s ez a jog a legjobban akként válik valóra, ha Ausztriát a szocialista párt részéről kidolgozott nemzetiségi program alapján demokratizálják és ujászervezik.

Küzdelem a választójogért

Megalakult a fővárosi polgárok és munkások választójogi bizottsága

A válságnak egy új tényezője lépett ma fel, Budapest polgársága. A főváros dolgozó társadalmának segítségére siet a kibontakozás munkájának elsősorban azzal, hogy megüzente, hogy bárki jön, az általános titkos választójog nélkül nincs megoldás. A választójogért nagyon sok szó folyt már, most megindul érte a polgárság és munkásság együttes küzdelme: megalakult a fővárosi polgárok és munkások választójogi bizottsága. Kik voltak ott? Alább következik egy lista, egy dolgozó nagyváros sulyos képe bontakozik ki belőle, a kereskedők, iparosok, munkások, köz- és magánhivatalnokok, orvosok, tanítók, tanárok, pénzügyi tisztviselők, gyógyszerészek, kereskedelmi alkalmazottak, egyetemi polgárok, nőtisztviselők szervezetei, dolgozó polgárok, dolgozó munkások százai, az intelligencia, melyet a választójogtól féltének, a munkás, akitől az intelligenciát féltik. Vagy hatszáz ember volt együtt a szervezkedő értekezleten a Központi Demokrata Körben, köztük legalább ötszáz, akit a képviselőháznak még csak a folyosóin se láttunk soha. Ott voltak: az Országos Függetlenségi és 48-as Párt, a Magyarországi Szociáldemokrata Párt, az Országos Radikális Párt, a Keresztényszocialista Párt, a Központi Demokrata Kör, az I., II., III., V., VI., VII. kerületi Demokrata Kör, VII. kerületi Függetlenségi Párt, Országos Reformklub, Választójogi Liga, Lipótvárosi Társaskör, Ligetklub, VII. kerületi Polgári Kaszinó, Budapesti Orvosi Kaszinó, Budapesti Tanítótestület, Budapesti Oktatószövetség, Kereskedő- és Iparos-szövetség, Magyar Kereskedők Egyesülete, Fővárosi Kereskedők Egyesülete, Magyar Fűszerkereskedők Országos Egyesülete, Belvárosi Kiskereskedők és Kispárosok Egyesülete, Magántisztviselők Országos Szövetsége, Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete, Pénzügyi Tisztviselők Országos Egye-

lete, Magyarországi Gyógyszerészek Egyesülete, Radikális Köztisztviselők Blokkja, Nőtisztviselők Országos Egyesülete, Galilei Kör és Március Kör képviselői. És mind a demokratikus választójogért, amint hogy föl kell jegyezni, hogy ez volt a háború óta az első politikai értekezlet, amelyen végre szabadon szólalt meg a népakarat és föl kell jegyezni, mint nagyon fontos eseményt a magyar demokrácia történetében, hogy együtt lépett föl a polgár- és munkástársadalom, egy szervezkedésben egyesült a magyar radikális politika minden eleme.

A szorongásig megtelt nagyteremben a pártok és szervezetek képviselőiben ott voltak többek közt: Vázsonyi Vilmos, gróf Batthyány Tivadar, Székely Ferenc, Giesswein Sándor, Hock János, Lovász Márton, Benedek János, Pető Sándor, Bródy Ernő képviselők, Garbai Sándor, Jászi Oszkár, Szende Pál, Purjesz Lajos, Márkus Jenő, dr. Temesváry Rezső egyetemi tanár, Szatmári Mór stb.

Hét óra után néhány perccel nyitotta meg Vázsonyi Vilmos az értekezletet.

— Értekezletünk tárgya — mondta — az, hogy az általános, egyenlő és titkos választójog érdekében megszervezzük a fővárosi polgárok és munkások közös akcióbizottságát, közös választójogi bizottságát. Abból a felfogásból indulunk ki, hogy az általános választójog érdekében akkor kötelességünk a legintenzívebb munkásságot kifejteni, mikor az a reményünk, hogy ennek a munkásságnak közvetlenül a legnagyobb eredménye lehet. Azt hisszük, az általános választójog már elég sokáig volt ideál, elég sokáig vágyarolt nekik, elég sokáig kacérkodtak vele, kell, hogy most elővalóság legyen és kell, hogy Magyarország jövőendő szabad kibontakozásának, szabad fejlődésének ezen alapját lerakjuk. (Taps.) Tisza Istvánt másfél órában kiáltotta meg az általános választójogért. Mert látni szeretem állítani, hogy az 1905. évi választási bukást ugyancsak az általános választójog okozta, mert a koalíció győzelmét a választójogból kitagadott tömegek nagy és lelkes támogatásának köszönhette. Az általános választójog megbuktatta egyszer Tiszát alulról, de különböző bonyodalmak következtében nem született meg mégsem az általános választójog. Most az általános választójog eszméje megbuktatta Tisza Istvánt felülről, a király azon elhatározása következtében, hogy a világháború megpróbáltatásai közepette nem lehet fentartani azt az igazságtalanságot, hogy akitől a legnagyobb áldozatot kívánta a haza, azok a jogokból kitagadottak maradjanak. Hát gondunk kell, hogy legyen arra, amidőn másodszor bukta meg Tisza Istvánt az általános választójog, ebből tényleg az általános választójognak haszna lehessen és gondunk kell, hogy legyen arra, hogy Tiszának ezen második bukása és elhatalomlása olyan módon történjék, hogy kriptájára olyan nehéz sarkötvet hengeressünk, hogy ebből a kriptából ne lehessen többé feltámadás. (Zajos éljenzés és taps.)

Meggyőződésem, hogy Tisza István bukása úgy a belső békének, mint a nemzetközi békének nagy akadályát hártotta el. Akadály volt ő a belső békének és akadály a nemzetiségieknek is. Mert az ő önző osztálypolitikája, — amely egyébként még osztálypolitikának sem válik be, mert egyszerűen egy politikai társaságnak minden elv nélküli hatalmi politikája, — akadályozza meg azt, hogy Magyarország egy egységbe forrjon, hogy Magyarország a maga egységbe forrasztott erejével egy olyan békés társadalom munkájának képét tárja fel, amely nélkül nincs nemzeti eszme, amely nélkül nincs igazi nemzet, amely nélkül nincs igazi nemzeti egység, mert hiszen a nemzet fogalma nem egy osztályra, nem egy rétegre és nem a kevesekre terjed ki, hanem az mindenkit magában foglal, aki ezt a hazát a maga munkájával napról-napra fentartja és újra és újra megalapozza. (Zajos taps.)

Nagyszerű érveléssel mutatta ki ezután, mennyire nem észinte és tarthatatlan az az álláspont, amelyet az általános választójog ellenségei foglalnak el. Ujabban megint hangoztatják a nemzeti szupremáciát. Gyakran halljuk ezt, indokolásait

azonban nem hallottuk soha. sohase kaptunk arra nézve statisztikai adatokkal támogatott munkálatot, hogy az anyagi választójog és a nemzetiségi kérdés között bármiféle kapcsolat volna. Ez egyszerű politikai babona, melynek semmiféle alapja nincsen. De nem is a magyarság védelme az ő céljuk, mert ha ez volna a céljuk, nem állott volna fenn az a helyzet a 74-es választói törvény megalkotása óta és nem állana fenn ma, hogy a magyarságra kevesebb kerület jut, mint amennyi számarányánál fogva megilleti és akkor nem állana fenn az a helyzet, hogy a magyarság szempontjából megbízható városokat beékelik a falvak közé csak azért, hogy a demokratikus és szabadelvű s egyúttal a magyarság szempontjából is hű és megbízható kerületek ne szaporodjanak.

Ha azt akarjuk, hogy Magyarország ereje imponáns egységbe tömörülve álljon szemben a maga érdekeinek és jogainak megvédelmezésére a másik állammal, melylyel szövetségben vagyunk, akkor meg kell teremteni idehaza a mi békénket, a mi egységünket, akkor az egyenlő jog egybeforrasztott erejénél fogva magától meg kell szünnie a különbségnek állam és nép, jog és haza között. A jog a maga erejével mindenkit odakapcsol a hazához. Állam és nép között, hivatalos és nem hivatalos Magyarország között különbségnek egyszer és mindenkorra meg kell szünnie. (Lelkes éljenzés.)

Nagy tetszést aratva mutatta ki, hogy mennyire változik az a bizonyos magyar nemzeti választójog. A legnagyobb zavarban vagyunk afelől, hogy mi ez, mert folyton változik. Tisza gyors egymásutánban engedett ezen a téren, s ami tegnap még dogma volt, amiből tegnap még nem engedett, azt máról holnapra megváltoztatta. Aki máról holnapra változtatja álláspontját, annak mértékét a magyarság védelmében el nem lehet fogadni. Beszélte ezután arról, hogy a 13-as törvény tulajdonképp apasztotta a választók számát, ezért nem mernek előállni a statisztikával, hogy ma mennyi szavazó van. Kifejtette ezután, hogy a munkapárttal az új kormányt törödni nem szabad. En az utolsó híve vagyok annak, hogy a háború alatt választások legyenek. Ennek mindig van valami államszín-ize. De kétféle államszín-ize ismerem, nemeseket és gonosz államszín-izeket, a nép ellen és a nép mellett. És még államszín-ize sem nevezhető az, amely az alkotmány formáinak megőrzésével eltakarít az utóból egy társaságot, mely nem engedi meg az egészséges kibontakozást. Ha komolyan akarják a választójogot, ha ez nemcsak szólam, üres manifesztum, akkor egy olyan akadályt, mint a munkapárt, megijedni nem lehet és nem szabad. (Zajos taps.)

Az ilyen akadályt játszva lehet legyőzni és aki ezen akadályt úgy tekinti, mintha valami nagy természeti vagy fizikai akadályt kellene legyőzni, aki azt hiszi, hogy a királyi szó és néplélek, királyi elhatározás és népakarat együtt nem elegendő arra, hogy ezen összevadásolt társaság a föld színéről el-söpörtessék, az is csak játszik a szóval, az se akarja komolyan az általános választójogot. (Zajos taps.) Azzal zárom megnyitomat, hogy az általános választójogról már eleget beszéltünk, végre dolgozunk, cselekedünk és áldozunk kell érte. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

Viharos taps követte Vázsonyi beszédét, a közönség percekig ünnepelte. Utána Garbai Sándor szólalt fel, a szociáldemokrata párt képviselője.

Az ország elsődrendű szüksége — mondta — az általános, egyenlő, titkos, nőkre is kiterjedő választójog. Sehol olyan hosszú és olyan nehéz küzdelmet nem fejtettek ki a választójogért a munkások, mint itt, de nemcsak a munkásságot, hanem a polgárságot is meg kell szervezni, máskülönben ez nem lesz szabad ország. Alulról kell hozni az erőt, mindig gyanus volt, ha a palotát a háztetőnél kezdték építeni. Ha nem a mi erőnk adja meg a jogot, akkor az az erő, mely adta, alkalmas lehet a jog megbuktatására is. A választói jogot nem lehet félig megoldani. Nem lehet más választói jog, mint amilyen az egész művelt Európában van. Itt is olyan választójog kell, mint a nyugati országokban, különben megbillen az európai politika belső egyensúlya. A Tisza-kormány megbukott. Ki jön utána? Ismeretlen. Annak is, aki távozik, annak is, aki jön, egy pár szót mondunk: aki távozik, annak azt mondom, hogy elbukott a küzdelemben. A politika nem lehet egy kis csoport játékszere, a politika: egy ország existenciája és ha ez az existencia érték, érték a benne lakó népeknek. Ne kíséreljék Tiszát visszahozni, mert ha visszahoznák, bármilyen módon hozzák vissza, ez játék lenne az ország önérzetével. Ma nem tudják a válságot megoldani. Ha nincs vállalkozó, ez azt jelenti, hogy az általános választójog nem akarnak kormányt vállalni. Ha nem tudják a választójogot megoldani a mostani emberekkel, határozza el magát az uralkodó, hogy le száll és alulról hozza föl mindig azt, ami az általános

kekre került a sor; ezeket már csak éppen hogy legurították a fészekből; szegénykék ott zuzódtak halálra a kemény földön. Most még a fészek volt hátra, a megfertőzött hajlék, amit szintén szét kellett szedni, s mikor azt is leszórták a tetőről, akkor megint megszállt az egész csapat a pajta tetején, megint kelepelték egy sort, aztán felkerekedtek és elrepültek mind, az idevaló himngólyával együtt, amely nem tudni, hol talált vigasztalásra.

Mindenki fel volt háborodva. A jegyzőgyerek sirt és kétségbeesésében nekiment a Rujp-gyereknek, azt ordítva közben:

— Ugy-e megmondtam, hogy nem szabad a gólyafészekhez nyulni! Ugy-e, megmondtam!...

És ütötte a megrémült kölyköt, ahol érte.

A tanító sápadt volt, mint a fal és remegett a keze, amint a cigarettatárcája után nyult, a kovácsné pedig félig ajultan, az anyjára támaszkodva támolygott be a házba; kilelte szegényt a hideg, úgy, hogy doktort kellett hozzá hívni.

A major asszonynepe fel volt háborodva.

— Hát ilyen komisz állat a gólya? — mondogatták. — No nem csuda, hogy kigyót eszik, de agyon is kellene löni, ahol egy csak akad...

Csak a kovács volt derült és vidám:

— Lám csak! — mondta — majd én is így jártam, mint az okatlan állat, hogy az ártatlant bántottam volna, ha szerencsémre ott nincs az a két csendőr... Hejnye! Hejnye! Az ártatlant verem volna agyon... Azt én... az ártatlant...

Azóta nincs gólyafészek a pajtán. Rujp bácsi azt mondja, nem is lesz többet... Pedig ő tudja, mert Venéziában megtanulta a gólyatörvényt is.

nos választójogot biztosítsa. A választójogot most meg kell csinálni. Vállalkozzék bárki, ha nincs többsége, de azzal az elhatározással jön, hogy záros határidőn belül a Ház elé terjeszti a választójogi törvényt: többséget kap az országban. Oszlassák fel a parlamentet, nekimegyünk a küzdelemnek, ebben a választójog-kérdésben nincs bujkálás, ha az ország nem akarja a választójogot, ha maradi, mondja meg a szemünkben, a szavazó urnánál buktasson el, de ha az országban az erő, hogy hatalmas ország legyen, adja szavazatát arra, aki megvalósítja a nép jogokat.

Garbai beszédét sokszor szakította meg taps, a színmagyar nemzetközi munkásvezért rendkívüli érdeklődéssel hallgatták és égő páthosza nem egyszer ragadta magával a hallgatóságot. Beszéde vége a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

Határozati javaslat

1. A fővárosi polgárok és munkások választójogi bizottságát megalakultnak jelentjük ki és felhívjuk mindazokat a fővárosi testületeket, szervezeteket és egyéneket, akik velünk együtt akarnak küzdeni a nőkre is kiterjedő, egyenlő és titkos választójogért, hogy mielőbb jelentésként be csatlakozásukat.

2. Követeljük, hogy választójogi kormány alakuljon, mely a választójog reformját első, semmiféle más kérdéssel el nem homályosítható és háttérbe nem szorítható, megoldandó feladatának tekinti.

3. Készek vagyunk elszánt és kitartó küzdelemre minden oly kísérlet ellen, amely a népjólét Tisza-rendszernek nyílt, vagy leplezett helyreállítására irányulna.

Utána a legszerényebb szónok beszélt, Székely Ferenc volt igazságügyminiszter. Taps fogadja — egyszerű, szimpátiákkal egyszerű, ahogy beszél, talán az egyetlen politikus Magyarországon, aki miniszteri hatalmat adott oda csak azért, mert komolyan vette a választójogot. Elmondta, hogy régi meggyőződése a demokrácia, örömeit fejezte ki az értekezlet sikerén: meg akartuk érteni és megértjük egymást, mondja, vállvetve küzdünk, vállvetve kell boldogulnunk is.

Nagy tetszés, a volt igazságügyminiszter már be is fejezi és gróf Batthyány Tivadar beszél. A függetlenségi párt alelnöke, akit régi békés időkben neveztek el vörös grófnak, nem szónok, de ma mintha az lett volna. Pártja állásfoglalásának nem remélt visszhangját üdvözi az értekezletben. Elérkezett a döntés ideje, sokat beszéltünk, sokat irunk erről a választójogról, de most már nem szólnokolni kell, hanem tenni. A választójog az első követelmény és Tisza az ország legnagyobb forradalmára, mikor ezt nem látja be. Felhívja a vidéket, hogy szintén vegyenek részt a küzdelemben.

Végül a nők választójogát méltatja — ezt méltatja szívéhez női szeretettel a következő szónok, Giesswein Sándor, tomboló taps követi minden szavát, a prelátus-kanonok körül szinte csapkod a legradikálisabb Budapest szimpátiája. Nagy figyelem fogadja a következő szónokot, Jászi Oskárt. Az országos radikális párt nevében beszélt. Élesen támadja Tiszát, a mai szervezkedésre azért van szükség, mert a választójogi küzdelmek eddigi története megtanított, hogy azt a jelenlegi parlamenti erővel kivinni nem lehet. Lehetetlen Európa békéjét megvalósítani, míg az európai társadalmakon belül kirívó ellentéték vannak jogokban és kultúrákban. Vagy jön az általános választói jog, vagy jön vissza Tisza esetleg valamelyik stromanja. De nem lehet fentartani az olyan állapotokat, melyek idebenn osztályuralmat, kifelé nemzetközi feszültséget jelentettek. Mi az általános választójogot most akarjuk, záros határidőn belül. Jászi néha extatikusan beszél, a hangja is, az érve is agít, egy népszónok, aki akkor is tudós marad, mikor népszónok, harsogó és kedvelt.

A józsefvárosi plébános következők: Hock János. Kissé teoretikusnak kezd, az anyagi világrend, az emberek gondolatáramlatain, a liberalizmus parancsain... de aztán kigyúlnak a legszínesebb képek, frappáns, elmesélés hasonlatok, valami keserű szenvedély az egész előadásban, gyönyörű hitvallás a liberalizmus, a fejlődés mellett — a demokrata értekezlet dobogóján az egyházi szónok lobog, mikor a testvériségről beszél, háborúról és

békéről, jogról és jogtalanságról. „En szept fogadalmat teszek — mondja a tapsorkában — a mostani határozatra, nemcsak mert emberi jogokat akarok védelmezni, de mert isteni törvényt szolgálókat.”

Végül az ifjuság szónoka beszélt, azután egyhangulag elfogadták a határozati javaslatot, majd Vázsonyi Vilmos az értekezletet berekesztette.

A Vasutas Szövetség sertései

Letartóztatták a gazdasági központ igazgatóját — Tízezer koronás vesztegetés — Képviselőválasztásra kellett a pénz

Nagy port vert fel múlt hónap közepén a Vasutas Szövetség sertéseivel elkezdett üzérkedési botrány. A Szövetség május 21-iki közgyűlését megelőzőleg 53,140 szám alatt bünyűvi följelentést adott be a Perlesz Mátyás és Társa cég és esetleges büntársai ellen. A feljelentés azzal vádolta a Perlesz-céget, hogy Dénes Pál nevű ügynöke útján 39 darab sertést csalt ki a Vasutas Szövetségtől azzal, hogy a sertések szalonnájának és zsirjának husz százalékát átadja a Szövetkezeti gazdasági központjának. Perlesz és Társa cég a följelentés szerint a Szövetség többszöri sürgetése ellenére sem volt hajlandó a szerződésben kikötött zsirt átadni, sőt a részére kiállított szállítási engedélyek segítségével újabb 530 sertést hozatott fel a fővárosba a Vasutas Szövetség címére. Dr. Hausser Adorján udvari tanácsos, a Vasutas Szövetség elnöke május 18-án a Pesti Napló munkatársa előtt tett nyilatkozatában azt állította, hogy a félezer sertésnek a Perlesz-cég részére történt átjásása a szövetség vezetőségének tudta nélkül történt. Ezzel szemben már akkor kénytelenek voltunk megállapítani, hogy a gazdasági központ egyik vezetőembere tudott a sertésekkel ügörgő manipulációról, részt is vett abban és közreműködésért tízezer korona jutalékot kapott a Perlesz és Társa cégtől.

A rendőrség nyomozása igazolta állításunkat.

(Barok Sándor letartóztatása)

Dr. Sándor László rendőrtanácsos, aki a Vasutas Szövetség üzérkedési ügyében a nyomozást vezette, szombaton délelőtt kihallgatja a szövetség Gazdasági Központjának igazgatóját, a Vasutas Szövetség déli kerületének elnökét, Barok Sándort és kihallgatása után előzetes letartóztatását rendelte el, mert a Perlesz-céggel kötött szerződés egy részét a Vasutas Szövetség kárára storniozta és ezért tízezer korona jutalékot vett fel.

Barok Sándor, aki most katonai szolgálatot teljesít, nyugalmazott Máv. kezelőbizt. A vasutasok körében nagy népszerűségnek örvendett. Legutóbb képviselőjelöltnek lépett fel az érsekújvári kerületben dr. Zsembery István munkapárti jelölttel szemben, kilátásai is voltak, hogy megválasztják, végül azonban mégis kisebbségben maradt. A tízezer koronás provizórt választási költségekre fordította. Hátlan kezelés és a katonai büntető-törvénykönyvbe ütköző család címén folyik ellene az eljárás.

(A rendőri nyomozás)

A Vasutas Szövetség sertésszállítási botránya egy polgári pörből pattant ki. Dénes Pál vállalkozó, aki a Vasutas Szövetséget összehozta a Perlesz-céggel, pert indított tízezer korona erejű Perlesz Mátyás és Társa cég ellen. Perleszék nem voltak hajlandók a tízezer korona megfizetésére és zsarolás címén büntető feljelentést tettek Dénes Pál ellen a rendőrségen. Az elszámolási differenciákból származó pereket később kölcsönösen visszavonták. A Dénes-Perlesz-ügyről értesült a Vasutas Szövetség négy tanácsosa, Sós Sándor, Szémann Mihály, Szijarszky János és Veréb Mihály, akik egy körlevélben nyilvánosságra hozták a Vasutas Szövetség vezetősége ellen irányuló vádakat. A Vasutas Szövetség vezetősége, melyet a közvetlenül a közgyűlés előtt elhangzott támadás kellemetlenül érintett, kénytelen volt a Perlesz-cég ellen az ismertetett feljelentést megtenni. A főkapitányságon Sándor László rendőrtanácsos a vizsgálat lefolytatásával dr. Hegyi Sándor fogalmazót bízta meg, aki a vizsgálatot Dénes Pál kihallgatásával kezdte meg.

(Dénes Pál vallomása)

A zavaros szállítási ügyet, melyre világosságot deríteni még most sem sikerült teljesen, Dénes Pál vallomása alapján tisztázta a rendőrség. Dénes kihallgatása folyamán előadta, hogy a sertésszállítási ügyben mint közvetítő vett részt. Az Andrassy-kávéházban, melynek egyik tulajdonosa, felkereste Hollós István, aki akkor a Perlesz cég irodafőnöke volt és azt az ajánlatot tette neki,

hogy hozza össze cégét a Vasutas Szövetség vezető embereivel, akik neki törzsvendégei. 1916 decemberében Perleszék nem tudtak sertésszállítási engedélyhez jutni, ezért tették a Vasutas Szövetségnek azt az ajánlatot, hogy vásárolnak a Szövetség részére — amely könnyen szerezhető sertésszállítási engedélyt — sertéseket. A sertések zsirjának és szalonnájának husz százalékát a maximális árnál tíz százalékkal olcsóbban volt hajlandó a Perlesz-cég a Szövetségnek ennek fejében átengedni, a zsir és szalonna többi részével, azonkívül a sertések huszával a Perlesz-cég tetszése szerint rendelkezhetett. Dénes lényeg megkötötte a szerződést Perleszék nevében a Vasutas Szövetséggel, ennek fejében két százalék jutalékot kapott a Perlesz-cégtől.

Mikor a Perlesz-cég végzett a sertések feldolgozásával, négy ízben is felszólította a szövetség gazdasági központját a zsir és a szalonna átvételére. Az ötödik felszólításra megjelent Barok igazgató és kijelentette, hogy a szövetségnek egyelőre nincs szüksége a zsirra. Perlesz erre kijelentette, hogy ő nem tartogathatja a zsirt, mert nála lefoglalják. Barok azt az ajánlatot tette Perleszéknek, hogy storniozozzák az üzletet, Perlesz fizessen a Vasutas Szövetségnek tízezer koronát. Perlesz elfogadta az ajánlatot és átadott egy tízezer koronás csekket Baroknak. Barok erre kijelentette, hogy neki a pénz még aznap este be kell fizetnie a szövetség pénztárába, váltásáért be a csekket. Perlesznel nem volt elég készpénz, emellett fogya megkérte Dénest, hogy váltsa be a csekket. Dénes elment Barokkal az Andrassy-kávéházba, ahol több tanu előtt kifizette Baroknak a tízezer koronát. A storniozásról a vasutasok körében többen tudtak, arról is, hogy Barok tízezer koronát vett fel a Perlesz-cégtől. A Vasutas Szövetség szerepét még különösebbé teszi ebben a pontban az a körülmény, hogy a kereskedelmi minisztérium megtevesztésére egy elismervényt adtak a Perlesz-cégnek, melyben elismerték, hogy a kikötött 20 százalék szalonnát és zsirt átvették.

Az ötszáz sertés megérkezéséről is volt tudomása a Szövetség vezetőségének. Barok a Szövetség nevében személyesen kiint járt a sertés-közvágóhidon Perlesz Dezsőnél, aki Perlesz Mátyás részére a zsirásokat eszközölte és könyveiből meggyőződött arról, hogy hány sertés érkezett összesen a Vasutas Szövetség címére.

Dénes Pál a sertésszállítástól különben 4500 korona provizórt kapott, holott a szerződés szerint kikötött két százalékos alap szerint 12,000 korona jut neki.

(Barok a visszaélésről)

A Vasutas Szövetség közgyűlését megelőző este a vezetőséggel elégedetlen vasutasok értekezletet tartottak, ahol hevesen támadták Barok Sándort. Az értekezleten Barok is megjelent, és hosszú beszédében igyekezett magát tisztázni.

— Nincs kiderítve — így fejezte be beszédét — hogy ki panamáztta el a vasutasok sertéseit. A rendőrség fogja kideríteni, hogy ki volt az illető. Akárki volt, megérdemli, hogy felakasszák. Ezért a kijelentésért megjelenezték.

Fontos változások az angol kormányban

London, június 1. (Reuter.) A Daily Chronicle arról értesül, hogy a kormányban fontos változások várhatók. A kormánynak az a kívánsága, hogy az új élelmezési minisztert a munkáspárt köréből szemeljük ki. Remélik, hogy Roberts György elvállalja ezt a hivatalt. Ha valóban elvállalná, akkor a munkáspártnak Pétervárra küldendő megbízottainak összeállítására is megváltozik. Csaknem bizonyos, hogy Addison a legközelebbi időben lemond a minisztériumáról. Valószínű, hogy Churchill lesz az utóda. A munkáspárt eredetileg Hendersont, Robertset és Purdyt szemelte ki a pétervári küldöttségbe, később azonban a kormányban szükségessé vált változtatásokra való tekintettel kívánatosnak tartották, hogy Henderson menjen Pétervárra a kormány megbízásából, miért is nem lehetett a munkáspárt küldöttségének a vezetője. Ezért bizta meg a munkáspárt végrehajtó bizottsága Robertset, Purdyt és Cartert Péterváron való képviselőletével. A következő lépés az volt, hogy a munkáspárt azt a kívánságát fejezte ki, hogy Roberts, aki már uton volt Pétervárra, Stockholmban szakítsa meg az utazását és tárgyaljon Brantinggal az angol munkáspárt többségének a háborúról való felfogásáról. A többség azt kívánja, hogy a háborút erőlyesen folytassák a ki-elégítő béke megkötéséig. Azt a tervet, hogy Robertset is elküldjék Pétervárra, utóbb meghusítottta az angol kormány az a kívánsága, hogy ő vegye át az élelmezési minisztérium vezetését, mivel ilyképpen Roberts sem Stockholmba, sem Pétervárra nem utazhatik.